

ST·OLAV

K A T O L S K T I D S S K R I F T

• FOR RELIGION OG KULTUR •

78. ÅRGANG

5. FEBRUAR 1966

A V I N N H O L D E T :
VED ET VENDEPUNKT (LEDER) - INNBLIKK OG UTSYN
- FILM - BLIKK PÅ TIDEN - ET SOGN I LONDON - JUBI-
LEUMSFOREDRAK 1966 - EN KLOVNS FUNDERINGER -
KIRKEN UNDER SKRIFTEN

NR
3

NESTE NUMMER UTKOMMER 19. FEBRUAR 1966

AV KIRKENS LIV

Uken 6.—12. februar

Uken 13.—19. februar

SØNDAG SEPTUAGESIMA

SØNDAG SEXAGESIMA

Epistel: 1. Kor. 9, 24–27, 10, 1–5.

Epistel: 2. Kor. 11, 19–33, 12, 1–9.

Evangelium: Matt. 20, 1–6.

Evangelium: Luk. 8, 4–15.

«Herren lar sin sol gå opp over onde og gode og lar det regne over rettferdige og urettferdige» står det et annet sted hos Matteus. Og i dagens evangelium ser vi at Gud gir sitt evige liv til hvem Han vil — forutsatt at man svarer på Hans kall. Selvom noen først kommer med i den 11. time, får de den samme lønn som de som har arbeidet hele dagen. Men reagerer vi ikke ofte på samme måte som disse siste? Vil ikke også vi gjerne ha litt ekstra som takk for strevet? Men nåden regnes nu engang ikke etter lønnsregulativ, og er det ikke belønning nok hvis vi engang skal få høre «Du gode og tro tjener . . . gå inn til din herres glede». Dette betyr likevel ikke at vi skal skyve kallet tilside — til en annen gang når det passer oss bedre. Det kan være hardt å ha båret dagens byrde og hete i Herrens vingård. Apostelen Paulus sier i epistelen at det kreves streng disiplin av en idrettsmann om han skal nå til topps og få seierskransen. Hvor meget mer da i åndens tevling, i kristenlivet?

MANDAG: *Romuald*, abbed († 1027).

TIRSDAG: *Johannes av Mattha*, grunnlegger av Treenighetsordenen som ofret seg for kristne fanger i muhammedanske land († 1213).

ONSDAG: *Kyrillos av Alexandria*, kirkelærer. Sentral skikkelse i det 5. århundres dogmatiske stridigheter. Kjempet særlig mot Nestorius' heresier.

TORS DAG: *Skolastika*, jomfru. Søster av den hl. Benedikt († 543).

FREDAG: *Vår Frue av Lourdes*. Minnefesten for den første av de

Det er Kristus selv som forklarer oss dagens tekst på denne søndag Sexagesima — «Såmannssøndagen» som den gjerne kalles etter dagens evangelium. Og lignelsen om såkornene som faller på forskjellig grunn kan lett overføres til vår egen situasjon. Kanskje skal vi ikke være for snare med å slå oss til ro: at vi er trygt rotfestet i den gode jord. Der er alltid ugress og torner som truer med å kvele den skrøpelige planten. Og hva med røttene — går de dypt nok? Det er opp til hver enkelt å ta opp til revisjon hva slags grobunn vi har latt Ordet få i vårt liv. Men det står allikevel ikke alene til oss selv om planten skal vokse — det er Guds nåde som er drivkraften — «opplagsnæringen». Av oss selv kan vi intet gjøre, vi er fullstendig avhengige av hva Gud kan virke gjennom oss. Det er av min skrøpeligheit jeg vil rose meg, sier Paulus i dagens epistel — forat Kristi kraft kan bo i meg. Det er når jeg er skrøpelig at jeg er sterk. Og når vi leser hva han har måttet gjennomgå av lidelser, trengsler og fristelser for Jesu navns skyld, skjønner vi at det skal i sannhet sterke røtter til for å holde ut til enden. Men heller ikke dette ved egen kraft — «Min nåde er deg nok — for min kraft fullendes i skrøpeligheit» det var Herrens ord til apostelen, og det er Herrens ord til oss idag.

HELE UKEN untatt lørdag er ferieldager hvor søndagens messe leses.

LØRDAG: *Jomfru Marias lørdagsmesse*.

18 åpenbaringene Jomfru Maria gjorde for Bernadette Soubirous, den 11. feb. 1858.

LØRDAG: *De syv stiftere av Servitterordenen*, bekjennere.

GUDSTJENESTER PÅ SØN- OG HELLIGDAGER	Stille messe	Høymesse
OSLO: <i>St. Olavs kirke</i> , Akersveien 5. Biskopen og prestegården 42 52 87. Sogneprestkontoret 41 41 61	7.00 9.00 9.45 og 19.00	11.00
<i>St. Hallvard kirke</i> , Fransiskanerne, Urtegt. 29, tlf. 68 08 68	8.30 19.00	11.00 —
<i>St. Dominikus kirke</i> , Dominikanerne, Neuberggaten 15, tlf. 55 07 71	8.15 9.00 11.30	10.00 —
<i>Vår Frue Villas kapell</i> , Montebello, Ullernchausséen 52, tlf. 55 81 21	8.30	—
<i>Grefsen kapell</i> , Glads vei 23, tlf. 212355	9.00	10.30
<i>Lunden kloster</i> , Trondheimsveien 309, tlf. 21 25 87	9.00	—
ARENDAL: <i>St. Franciskus kirke</i> , Tyholmen, tlf. 22 209	8.00	11.00
BERGEN: <i>St. Pauls kirke</i> , Christies gt. 16, tlf. 15 410	9.00 19.00	11.00 —
<i>Vår Frue kirke</i> , Helleveien, tlf. 56 245	9.30 19.00	— —
DRAMMEN: <i>St. Laurentius kirke</i> , Cappelensgt. 1, tlf. 83 20 19	8.30	10.30
FREDRIKSTAD: <i>St. Birgitta kirke</i> , Kongens gt. 9, tlf. 11 438	9.00	11.00
HALDEN: <i>St. Peters kirke</i> , Kristian V's pl. 1, tlf. 1168	8.00	10.45
HAMAR: <i>St. Torfinns kirke</i> , Torvgt. 113, tlf. 23 751	8.30	11.00
HAUGESUND: <i>St. Josefs kirke</i> , Haralds gt. 21, tlf. 3195	8.30	11.00
HØNEFOSS: <i>St. Theresia kirke</i> , Vesterngt. 5, tlf. 21 266	8.00	10.30
KRISTIANSAND S.: <i>St. Ansgar kirke</i> , Kirkegt. 3, tlf. 24 225	8.00	10.30
LILLEHAMMER: <i>Mariakapellet</i> , Weidemannsgt. 3, tlf. 52 550	—	10.00
LILLESTRØM: <i>St. Magnus kirke</i> , Romeriksgt. 1, tlf. 71 28 85	8.30	11.15
MOSS: <i>St. Mikael's kapell</i> , Ryggeveien 24, tlf. 51 038	—	11.00
PORSGRUNN: <i>Vår Frue kirke</i> , Sverres gt. 26, tlf. 50 793	7.45	10.45
SARPSBORG: <i>St. Olavs kapell</i> (1. og 3. søndag) O. Haraldssongt. 49, tlf. 53765	17.30	—
STABEKK: <i>Maria kirke</i> , Nyveien 17, tlf. 53 77 35	8.30 19.00	10.45
STAVANGER: <i>St. Svithun kirke</i> , Dronningensgt. 8, tlf. 25 534	8.00	10.30
TØNSBERG: <i>St. Olavs kirke</i> , Sandefjordgt. 1, tlf. 11 949	8.00	10.45
TRONDHEIM: <i>St. Olavs kirke</i> , Prinsensgt. 2a2 Biskopen og prestegården tlf. 21 671	8.45 19.00	11.00 —
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Ila, tlf. 21 671	6.15	—
KRISTIANSUND N.: <i>St. Eysteins kirke</i> , Flintegt. 5, tlf. 2779	8.00	11.00
LEVANGER: <i>St. Torfinns kirke og St. Eysteins sykebjem</i> , Jernbanegt. 29	8.30	11.00
MOLDE: <i>St. Sunniva kirke</i> , Parkveien 23, tlf. 51 467	8.30	11.00
ÅLESUND: <i>Vår Frue kirke</i> , Nørvesund, tlf. 7558	8.30	11.00
TROMSØ: <i>Vår Frue kirke</i> , Storgt. 94. Biskopen og prestegården, tlf. 3604	8.15	10.30
<i>St. Elisabeth hospital</i> , Mellomveien 15, tlf. 2101	6.20	—
BODØ: <i>St. Eystein kirke</i> , Hernesveien 22, tlf. 21 783	8.15	10.30
HAMMERFEST: <i>St. Mikael kirke</i> , Salsgt. 52, tlf. 1447 (1. VII—31.VIII) (St. Elisabeth Institutt, tlf. 1392)	19.00 8.00	10.30 10.30
HARSTAD: <i>St. Sunniva kirke</i> , Skolegt. 4, tlf. 1205	8.00	10.30

ST. OLAV

KATOLSK TIDSSKRIFT FOR RELIGION OG KULTUR

Redaksjon: Hallvard Rieber-Mohn (ansvarshavende) og Åge Rønning.

Redaksjonens adresse: Neuberggaten 15, Oslo 3.

Ekspedisjon og forlag: Akersveien 5, Oslo.

Kontorid: 9—16. Lørdag: 9—14. - Tlf. 42 31 70.

Boligtelefoner: Redaksjonen 55 07 71.

Abonnement (direkte ell. gjennom postkontorene). Kr. 20 pr. år - Kr. 10 pr. ½ år. Utlandet kr. 24.

Annonser: 10 dager før utg.dagen (se nederst på omslagssiden). 24 nummer årlig. - Postgiro 153 21.

VED ET VENDEPUNKT

«En stor og merkelig begivenhet», sa biskop John W. Gran om det som fant sted i vår katolske domkirke tirsdag 25. januar. Sin vane tro tok han ikke munnen for full — andre brukte sterkere ord. Avslutningen av den årlige bønneuke for kristen enhet ble en skjellsettende begivenhet. Det mangfold av kristenmennesker som fylte St. Olavs kirke til siste ståplass, de titusener som undrende leste dagspressens dekning av hendelsen, de hundretusener som så utsnitt av den på TV-skjermen — alle fikk de visst, sterkere eller svakere, følelsen av *en ny situasjon*.

De er ikke på villspor. . .

Uken som helhet, og ganske særlig det «økumeniske fellesmøte» løste ingen av de alvorlige doktrinale problemer som fremdeles preger vår splittede kristenhet. Men den løste *hertene* hos svært mange som hittil kanskje hadde betraktet «økumenikken» som en mer eller mindre sær spesialitet: Få av de som så ledende norske kristne samles om Guds ord og forkynnelse på hverandres kirkegrunn kunne unngå å oppleve det som en befrielse og en forpliktelse.

Det betyr et stort skritt fremover for et enhetsarbeide som hos oss i Norge hittil har vært ille forsinket. Nå kommer også vi, i denne bevegelse som gjennomstrømmer kristenheten verden over. Og vi kommer, etter dette års arrangementer og erfaringer å dømme, på den «norske» måten: Nøkternt og redelig. Her var ingen sentimental samrøring, ingen lettvent retorikk, ingen tomme formaliteter, ingen kald, interkonfesjonell «høflighet». Instinktivt søkte alle inn mot det sentrale plan hvor vi kan møtes i en tillit og oppriktighet som alle har dekning for: Guds ords og viljes autoritet over våre liv.

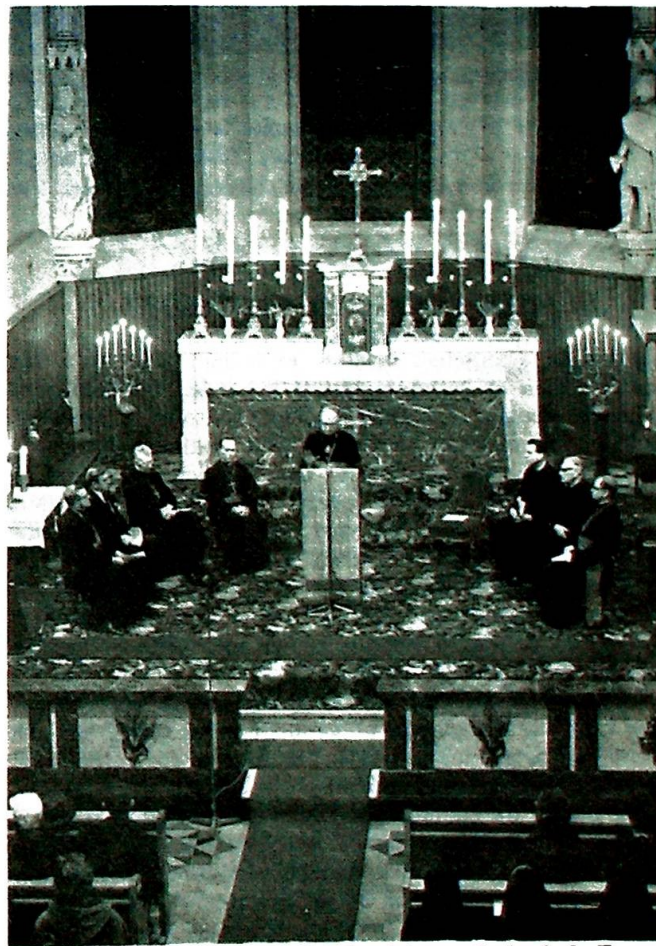
Det er for det første en *befrielse*. Tro er en hjertesak. I alle kirker og kristne samfunn er der i dag en dyptgående følelse av at nettopp hertene har vært bundet og ufrie, i forholdet til de anderledes troende kristne. Det nye er, at aksenten nå flyttes, fra «anderledes» til «kristne». Ikke bare hos kirkelederne og teologene. Men hos det troende «fotfolk» — den enkelte døpte. Det er ikke bare en ekte evangelisk besinnelse, som er overmoden etter århundrers indre splid og strid. Det røber samtidig en dypere og sannere *samtidsforståelse* fra kristne menneskers side — et «aggiornamento» av hele kristenhetens sinn i forholdet til dagens virkelighet. Psykologisk arter det seg som et veritabelt skred i men-

neskesinnet — en massiv bevegelse til nye posisjoner som såvidt bare er påbegynt, men som ikke lenger kan stanses.

Dette innebærer dessuten en *forpliktelse* — for alle parter. De mange som var samlet om den felles Bibel, uttrykte sin tro i de samme salmer, bekjente det samme botssinn og med én stemme ba om enhetens nåde — i en sammenkomst der de ytre former var like uensartede som fellesskapet og den gode vilje var reelle — de vet at noe viktig er skjedd, som ikke lenger kan tenkes ugjort. Herfra fører ingen vei tilbake til den ukjærlige fordom, den transsynte polemikk, den kalde likegyldighet. Vi kan bare gå sammen fremover — foreløpig til et avklarende arbeide hvor ingen ennå skimter løsnings, hvor forskjellene og uoverensstemmelsene i første omgang kanskje snarere blir *mer* bevisste, og hvor målet i alle tilfeller ligger skjult for oss — i en fremtid langt ut over vår egen levetid.

Biskop Jan Willebrands' nyanserte saklighet, biskop Johannes Smidt's myndige hjertelag, de frikirkeliges uredde åpenhet, vår egen biskops enkle og frasefrie innbydelse til respekt og brorskapsfølelse — alt dette markerte visst en avgjørende milepel for dem som opplevet det. Men det sterkeste og varigste inntrykk kom trolig ikke oppe fra St. Olavs-kirkens kor. Det kom fra kirkens skip: Fra dette Guds folk «fra øst og fra vest» som var kommet sammen — omsider — i en synliggjort lydighet mot kristendommens første og største bud: Kjærligheten til Gud og nesten.

HRM.

Efter 400 års kirkesplittelse: Samlet om Guds Ord. Fra v.: Biskop John Taylor, rektor Nils Engelsen (Det Norske Baptistsamfunn), biskop Johs. Smidt (Den norske kirke), biskop Gran, biskop Willebrands, pastor Kaare Lunde (Methodistkirken), pater Finn Thorn, biskop Hans L. Martensen.

INNBLIKK : UTSYN

I KIRKENS LIV OG TANKER

KIRKEN OG ISLAM

«Det er også med aktelse Kirken betrakter muhammedanerne, som tilber den ene, levende, i seg selv hvilende, barmhjertige og allmektige Gud, himmelens og jordens skaper, som har talt til menneskene. De prøver også av hele sitt sinn å bøye seg for Guds skjulte vilje, slik Abraham, som den islamittiske tro gjerne henviser til, underkastet seg Ham. Selv om de ikke anerkjenner Jesu guddom, ærer de ham ikke desto mindre som en profet, de viser ærbødighet for Maria, hans jomfruelige mor, og det hender til og med at de andektig påkaller henne. De venter dessuten på dommens dag, da Gud, etter først å ha vekket dem opp igjen, skal belønne alle mennesker. De legger derfor vekt på en moralsk livsførsel og dyrker Gud først og fremst gjennom bønn, almisser og faste.

Om det i tidens løp har vært tallrike stridigheter og meget fiendskap mellom de kristne og muhammedanerne, så oppfordrer dette hellige kirkemøte alle til å glemme det som har vært, til oppriktig å øve seg i gjensidig forståelse og til i fellesskap å forsvare og fremme den sosiale rettferdighet, de etiske verdier, freden og friheten for alle mennesker.»

(Konsilerklæringen
om de ikke-kristne religioner.)

FILMTEOLOGI

Selvfølgelig eksisterer det et moralsk problem. Men det er urealistisk at tro at man ved at forbyde forevisning av film man av en eller anden grund holder for umoralske, har funnet en løsning på dette moralske problem. Vor civilisation er bygget op på den idé at frihet er en *valeur fondamentale*. Vi kan ikke avskaffe reklamebranchen, og vi kan ikke afskaffe de illustrerede ugeblade. Det, der er filmkunstens problem, er med andre ord hele vor civilisations moralske problem. Og forresten: er friheden, denne fundamentale verdi, ikke netop af kristen opprindelse? Er det ikke kun det frie menneske der kan vælge at tro på Gud eller at gøre det gode? Kan ikke kun det frie menneske i sandhed elske? Hvorfor skulle da ikke kunstneren være fri under sin skaberakt? Hvorfor skulle da ikke tilskueren have frihed til at vælge, når det gælder kunst?»

(Albert Winblad i det danske
filmmuseums tidsskrift om katolsk
filmkritikk. Gjengitt i Katolsk Uge-
blad.)

DEN SUKKERDYPPETE SUT?

«For en evangelisk kristen, er salmer ikke blot tidsfordriv, men et betydningsfuldt led i den samlede gudstjeneste. Brugen af salmer under en katolsk messe synes derimod snarere at være som den sukkerdyppede sut, man giver urolige børn for at berolige dem, så de voksne kan få ørenlyd. Man får tilgive sammenligningen. Men noget er der om det. Så vidt jeg er orienteret, er den katolske gudstjeneste på nuværende stadi ikke den endelig fastlagte. Der er altså stadig muligheder for at forbedre. Ville denne lille reform med salmer som en del af messen — fælles for både præst og menighed — være så forstyrrende for messens helhed?

Tilstræber man at skabe en dansk gudstjeneste, kommer man ikke uden om at gennemtænke salmernes placering og betydning i messen. Salmer er for lutheranere næsten viktigere end præstens prædiken.

Og når vi nu endelig taler om salmer. Tag så snart og lav en ny katolsk salmebog. Fjerner man de ti-femten anti-katolske salmer, den danske salmebog rummer, har man en katolsk salmebog af høy kvalitet. Og fjern så med hård hånd de mest sentimentale Maria-salmer.

(En dansk folkekirkerøst, også
gjengitt av vår dyktige kollega
i København.)

SOLIDARITET

Det i virkelig mening mirakulösa med människornas liv är att det då och då, här och där, når fram. Det faktum att människor över huvud taget har blivit medvetna om andra människors nöd, att meddelandet om den andres verklighet någon gång har kunnat tränga igenom det i sig självt indifferent teckenspråk som är allt vi förfogar över för att meddela våra realiteter ter seg för mig som ett pågående underverk. Att ett nödrop kan förstås är strängt taget det som placerar människosläktet i en grupp för sig själv utanför djurarterna, en varelse av annan art och annan herkomst: ännu märkligare är att det kan framkalla hjälp, solidaritet med den lidande - som ur naturens och nyttans synpunkt rimligen oftast är något som bör förkastas, en individ som det biologiska sammanhanget stött ut, ett avfall; ur biologins synpunkt kan det inte vara nödvändigt eller önskvärt att alla som föds till liv också överlever. Men «kärlekens gärningar» bildar en oförklarlighetens kategori utanför de vanliga handlingarna med deras rotverk av motiv och oundviklig verkan; en kategori där lagen är övervunnen, där nödvändigheten inte längre triumferar.

(Birgitta Trotzig.)

VM PÅ SKI

Pastor Harald Taxt skal efter en henvendelse for arrangementskomitéen for årets Verdensmesterskap på ski lese messe i Holmenkollen kapell for de utenlandske deltagerne søndag 20. og søndag 27. februar. Tidspunktet er kl. 18, efter det St. Olav får opplyst.

Familien er den menneskelige skjebnes grosted — uendelig viktig, ikke bare som Gud-villet ordning, men som avgjørende bakgrunn for det enkelte menneskelivs mål av lykke og ulykke. Neste nummer av «St. Olav» blir særlig viet den kristne families situasjon innenfor det veldige tidsskifte vi nå gjennomlever. Gjennom artikkelstoff fra ulike hold vil vi søke å belyse familielivets verdier, og de farer det må vernes mot.

ØKUMENISK I BERGEN

Bergens-pressen hadde store oppslag på begivenheten da den katolske sogneprest i byen, Mgr. Fishedick den 19. januar sto på Domkirkens prekestol, invitert av domprost dr. Per Lønning. 1200 mennesker var til stede i kirken og fulgte etter Fishedicks foredrag den åpne samtalen mellom de to geistlige. Det er knapt tvil om at den nye kontakten mellom norske katolikker og protestanter har vakt oppmerksomhet og tilfredshet i brede kretser. Og aviser, TV og radio har vist en klar og våken forståelse for den nye utvikling i forholdet mellom kirkesamfunnene.

„FINIS CONCILIO”

KIRKEN FÅR DE ARBEIDSORGANER
SOM FØRER KONSILETS AVGJØRELSER
UT I LIVET

Paven har i en Motu proprio som begynner med ordene **Finis concilio** opprettet en sentralkommisjon og fem spesialkommisjoner for tiden etter konsilet. De nye kommisjonenes fremste oppgave er å sette Konsilet og biskopenes dekreter ut i praksis.

De fem spesialkommisjonene gjelder for biskopene og ledelsen av bispedømmene, for ordensfolk, for misjonene, for den kristelige oppdragelse og utdanning og for legmannsapostolatet. Medarbeiderne i kommisjonene er de samme som har sittet i de tilsvarende konsilkommisjoner.

Sentralkommisjonen skal koordinere arbeidet i de enkelte kommisjoner og, når det er nødvendig, forklare og tolke Konsilets konstitusjoner og dekreter. Sentralkommisjonens ledere er kardinalene Tisserant og Cicognani og de øvrige medlemmer er de kardinaler som tilhørte Konsilets koordineringskommisjon.

I sin Motu proprio stadfestet ellers paven opprettelsen av Sekretariatet for de kristnes enhet og minnet også om at det var opprettet to andre sekretariater, for kontakten med ikke-kristne religioner og med ikke-troende.

BLIKK på TIDEN

REFSER FRA KIRKESKIPET

■ Hvis «Kirke og kultur»s nye årgang holder hva det første nummeret på nyåret lover, kan visst tidsskriftet imøteset et kronår. Det er bredtfullt av hyper-aktuell og pointert kommentar til den kirkelige og kulturelle situasjon, og utgjør en høyst overbevisende og slagkraftig replikk til de jevnlig klager — også fra undertegnede — om at kristne innslag i åndslivet hos oss har vært for få og fattige.

Professor Jacob Jervell gir et klokt, klart og sympatisk svar til Philip Houms kirkekritikk. Hans Jørgen Holms betraktninger over «Kirken og seksualiteten» går intelligentlyt ut over den snevre moraliserende synsvinkel slike emner gjerne betraktes under. Dr. Per Lønning anfører en begrunnet protest mot å bli oppført på kristenfolkets uoffisielle indeks for meninger han ikke har — domprostet i Bergen er en vederheftig dialektiker når han er på sitt beste, og her er han det, med den anskuelighet i fremstillingen som røber pedagogen. Hans betraktninger over forholdet åpenbaring—historie er både fengslende og avklarende.

Men den som allikevel interesserer en sterkest, og det ved sitt temperamentsfulle engasjement, er magister Carl Fredrik Engelstad. Kanskje er det årene i utlendighet som har gitt ham et skjerpet blikk på norsk kristenliv. I hvert fall er hans innlegg en energisk programartikkel, skrevet ut fra en dyp vantrivsel og en sint reformiver overfor det kolde stridens klima, kristne mennesker i mellom. Som innlegg for en «indre-kirkelig økumenikk» er hans ord, noen ganger skarpe som svepeslag, simpelthen streng kirketukt utøvd av en legmann.

Engelstad har festet seg ved at et kristent blad lover «et hårdere klima i kirken». Det er gnisten som tenner en eksplosjon i hans tanker:

«Dette klimaproblemet angår ikke bare de stridslystne teologer, ikke bare gruppene med de knallharde standpunkter, ikke bare dem som synes at et hårdt klima i og for seg er en all right ting. Det angår alle som tilhører vår kirke, hvor lite de enn er kvalifisert til å følge med i teologenes debatter, det angår alle oss som har vårt åndelige rotfeste i den kristne tro, det angår alle dem som søker etter et rotfeste og har en slags tro eller et slags håp om at de kanskje kan finne det innenfor kirken — det «klima» det hele tiden er snakk om, er den atmosfære hvori den norske kirke overfor det norske folk avlegger sitt vidnesbyrd om den Herre Jesus Kristus. Den atmosfære hvori den norske kirke skal si sitt ord til det norske folk, for å overbevise det. Hårdere klima... så meget er sikkert, at i det klima vil den norske kirkes Kristusvitnesbyrd forfryse!»

Engelstad bruker uvanlig skarpe ord om ansvaret ved å blåse til strid. Men han påpeker også hva han forstår ved Åndens gjerning i kirken: At den river ned stengsler og skaper samfunn. Også mellom mennesker hvis forpliktende forhold til sannheten forblir uavkortet. Engelstad viser til Paulus, tydelig inspirert av Ronald Fangens gode og pånytt utkomne lille bok om ham:

«Han har litt av hvert å si om Ånden, den store fariseer for hvem omvendelsen ble den store virkelighet foran Damaskus. Han har et og annet å si, ikke bare om hva Ånden er, men også om hva den gjør. Den frembringer frukter, og hvilke frukter? Ikke slike frukter som til nød halvmodnes i et «hårdere klima», sure og skrumpne og forkrøplete. Nei. Han ramser dem opp, med en rolig konsekvens som burde virke fullkommen avvæpnende på alle som forutsier og venter på en ny istid: «Åndens frukt er kjærlighet, glede, fred, langmodighet, mildhet, godhet, trofasthet, saktmodighet, avholdenhet...»

Jeg gnir meg i øynene, men jeg kan ikke se at det videre står: «klare linjer, faste standpunkter, kompromissløse grupper,

hensynsløs debatt, fromt retthaveri, gjensidig mistenksomhet, forvrengning av andres motiver, uredelig sitatbruk, dom over andres meninger, forakt for andres dømmekraft...» Jeg kan faktisk ikke se at det står noe om alt dette blant Åndens frukter, men kanskje står det et eller annet sted jeg har oversett, kanskje en eller annen fagkyndig kan sette meg på sporet?»

Nå var jo Paulus til tider selv en stridbar herre, inntil streng tukt, ja ekskommunikasjon, av «de falske brødre». Men magisterens voldsomme utbrudd bevarer sin fulle kraft, i kravet på en langt større kristen hjertekultur enn den vi er vant med. Det kan vi alle med fordel ta til oss — det stridbare sinn og den «kristelige» kverulans er ingen konfesjonelt begrenset spesialitet.

Både Engelstad og de øvrige nevnte artikkelforfattere bør forøvrig leses i sin helhet av alle som vil danne seg en fornuftig mening om hva som skjer i kristenlivet herhjemme. Her er nemlig nye og spennende signaler.

Praktisk: «Kirke og kultur» utgis av Forlaget Land og Kirke. I Oslo kan en kjøpe det i blant annet Lutherstiftelsens bokhandel i Akersgaten.

UNDER REVISJON?

■ En annen, og mer uunngåelig «kirkestrid» har vakt adskillig oppmerksomhet i norsk presse: Kampen mellom kirke og stat i Polen. Drakampen mellom ateistiske myndigheter og et dypt katolsk engasjert folk, samlet om kardinal Wyszynskis uredde skikkelse, har ikke alltid vært tillitvekkende referert hos oss: Polens relative avstalinisering og «liberalisering» tente nok et kjært håp hos ikke minst mange i venstre-orienterte kretser her hjemme — mennesker som forøvrig ofte synes oss å ta forbløffende lett på overgrepene mot religionsfriheten, og visst vanskelig kan mobilisere noen merkbar sympati for folk som krever livsrett for sin kirke, i et land der et knusende flertall ønsker og forlanger det.

I det siste året har fengsling, sensur og trakassier mot polske forfattere omsider vakt mange norske iakttageres sans for, at det er visst allikevel ikke noen videre «pen» kommunisme som herser med befolkningen dernede. Og den nåværende krise, hvor det altså er regjeringen som driver en ganske aggressiv nasjonalistisk politikk, og kirken som — uten å vike i Polens vitale grensekrav — legger opp en klok forsoningslinje overfor den tyske arvefiende, har skapt klarere konturer i mange sinn også hos oss. I «Dagbladet» undres man — det er en god begynnelsen. «Farmand» er, som ventelig, sikrere på sin sak. I forbindelse med at de polske myndigheter nå har nektet den polske primas å forlate landet (går det mot enda et fengselsopphold?), skriver J. H. N. (22. januar) blant annet:

«Man kan forstå kommunistenes engstelse: Den katolske kirke har tross all agitasjon og alle trengsler fortsatt en massiv oppslutning. Kirken representerer en polsk opposisjon som bare kan tolereres hvis den er taus. Men menn som Wyszynski er ikke lett å kneble.

Og det er mange eksempler på at de velprøvde virkemidler som ligger i en velberegnet blanding av lokkemidler og represalier ikke virker på kirkens menn. Et klart eksempel har man i den tsjekkiske primas, Prahias erkebiskop Josef Beran som besøkte Oslo i fjor. I 14 år ble han forfulgt av sitt lands kommunist-ledere, fengslet og internert. En mann med stillferdighet, en fasthet ingen kunne knekke.

Problemet — og konflikten — er hverken et tsjekkisk eller polsk fenomen. Det er en konflikt mellom en tro og et trosurrogat som alltid vil oppstå hvor tros-surrogatet må befeste sin makt med vold, tvang, forfølgelser og fengsel.»

OM KLOSTERETS FARER

■ Under inntrykk av den fordypede økumeniske forståelse som siste ukes begivenheter har etterlatt, er det vittrig rar lesning: Det kristelige dagbladet «Dagen» i Bergen har som løpende føljetong en vel tyve år gammel hetsroman mot den

katolske kirke, «Jeg hører livet til», av S. Anker-Goli. Bokens «intrige» er et noe eiendommelig å propos til de hyppige diskusjoner om både enhetstankens og kulturens værharde kår på bestemte hold i norsk kristenliv.

Den skildrer hva som skjer med en norsk ungdom som i våre dager forviller seg inn i et kloster, og ved å smuglese(!) Bibelen kommer på bedre tanker, forlater sin munkecelle etter allehånde psykiske og fysiske overgrep fra sine medbrødres side, forfølges av en internasjonal jesuittisk sammensvergelse — etslags kirkelig Interpol — og innhentes av de grumme pateres hevsn, da han drikker et glass melk (selvfølgelig!) som de har forgiftet.

Skal vi le — bare le — over hva «Dagen»s lesere forutsettes å kunne fordøye? Som for eksempel:

«Det var høyst sannsynlig at han ville bli her nede under jorden til døden forbarmet seg over ham, men han kunne sove trygt nå for første gang i sitt liv. Sove i de evige armer. Han var uøddeleg.

Egil måtte ha sovet lenge. Han våknet ved lyden av en nøkkel som raslet i en jernør. Flere hissige stemmer lød utenfor. Døren skrek og kvein på sine rustne hengsler idet den ble åpnet. Lyset fra lykten i priorens hånd blente Egil helt så han måtte holde hånden for øynene. Det skar som kniver i pupillene hans.

— Forbannede kjetter — har du hatt tid nok til å angre din synd og dype skjendsel? Du har forhånet og vannhelliget hellige, innvidde ting. Krenket den hellige, Guds moderlige kirke. Du har ikke fortjent noe annet enn helvedes ild. Vil du gjøre bot og angre, så skal jeg gi deg kirkens tilgivelse ennå engang.

Priorens stemme var hård som flint.

Egil prøvde å skygge for øynene. Han så nå at det var broder James som fulgte prioren. Han kastet også et undersøkende blikk omkring i cellen. Han grøsset. Her i dette gravkammeret hadde han tilbragt dagen og hele natten. Hvor lenge visste han ikke. Det hadde vært som en evighet alt sammen. Mørket hadde vært drepende og uhyggelig omkring ham, men lyset fra lykten hadde avdekket det som verre var. Stanken som han hadde kjent kvelende så han nå var fra menneskelige ekskrementer hopet opp i det ene hjørnet av cellen. Han var altså ikke den første i denne hule. Ble sikkert ikke den siste heller.

Hadde han krefter til å motstå tilbudet fra prioren etter det han hadde sett og opplevd det siste døgn? Han kjente i et kort sekund at han vaklet. Kreftene hadde tatt styggelig av. Han strøk seg hjelpeløst over pannen, og kjente størket blod. Så meget avhang av det svar han nå ga. Krøp han nå i ydmykhet bort til dette menneske og ba om nåde, ja, så ville han få puste i frisk luft igjen, men hans sjel ville kveles. Friheten fikk han aldri mer. Det ble tortur og pinsler i en lang rekke av dager og uker — for å sone.

Men friheten —. Det var ikke mulig å leve uten den. Den skjelvevde angst som han hadde følt for et lite øyeblikk i sin kropp og sjel, var med ett størket av ham. Det var hans mordere som sto foran ham. De kunne ikke gi ham nåde likevel. Han så inn i deres fiendtlige ansikter og syntes hjertelig synd på dem. De var forblindet, og visste det ikke. Han så opp i taket mellom støv og spindellev. Men blikket stanset ikke der. Det søkte ut over tid og rom. Hva gjorde det om han råtnet opp her nede. Hans uøddelege sjel kunne ingen binde. Den skulle en dag svinge seg inn i de evige boliger. Der var gater av gull og porter av perler.»

Denne duste-prosa vakte allerede for 20 år siden adskillig uhemmet munterhet (og noen forferdelse) i det ikke akkurat trykkende klostermiljøet hvor vi selv lever og arbeider. Men er den virkelig ennå gangbar i vestlandskristendommen?

Det er visst ikke bare vi katolikker som grundig kan trenge til et selvbesinnelsens konsil!

DET FRIE SINN

■ Pietisme er nå ellers så meget — tross den tilsynelatende uniformering i tale og livsstil, meninger og adferd. I

(Forts. side 46)

«FØR FROSTNETTENE»

Sigurd Hoels roman «Fjorten dager før frostnettene» handler, som meget av det han skrev, om «skyld og skjebne» — og om dét å eldes. Noen stor menneskeskildrer var han neppe, interessen lå i en sprogføring av de sjeldne og en intellektuelt velopplagt lek med sentrale livsproblemer, om riktignok begrenset til det overblikk et ensidig psykologisert menneskesyn kan gi oss, i forholdet til dem.

Begge deler innebærer en fare for filmatiseringen: Prosa-effekten går tapt, og menneskesynet har en sterkt tidsbestemt synsvinkel: Tredveårenes mennesker trodde seg optimistisk på terskelen til menneskesinnets innerste rom. I virkeligheten famlet de nokså elementært i de ytre gemakker.

«Før frostnettene» handler om en Oslo-lege, som midtveis i livet, på selve sin 40-års dag, «gjør opp sitt livs status». Det fører ham inn i en sommerforeleselse — og parallelt: ruelse over én han engang svek. Handlingen er tynn, og egentlig like meget en «indre» historie, et oppgjør i sinnet, som ikke umiddelbart innbyr til å skape bevegelse og bilder. Hos Hoel lykkes forøvrig ikke helt forsøket på å gjøre disse gjennomsnittsmennesker virkelig fengslende — dr. Knut Holmen er bare en fort skisse, hans skyldproblem savner perspektiver, hans gressenkemann-fortredeligheter trues farlig av trivialiteten. Verket, også i filmversjonen, bærer umiskjennelig preg av «før krigen» — innenfor en tid med så store og dramatiske dimensjoner som vår, oppleves dette stoffet som halvt likegyldig og nokså nærsynt.

Arnljot Berg, som her har sin filmdebut, har fulgt Hoel trofast. Det kommer han, tross alle farlige svinger, meget godt fra. «Før frostnettene», med Arne Lie og Anne-Lise Tangstad i ledende, og hederlig forsvarte roller, er ikke fri for en og annen halvfordøyet, kontinental klisjé, ett og annet tilbakefall i norske filmers bundethet til teatrets spillestil og replikkføring. Men her er, etter alle bomskuddene i norsk film siden krigen, allikevel så meget å glede seg over, av smak, fotokunst (blant annet en usedvanlig bildebukett av Oslo!) og profesjonell innsikt, at en begynner å håpe. Arnljot Berg bør få nye muligheter — han kan nemlig være, eller bli, den unge norske filmbevægelsen vi har ventet på.

X.

ET SOGN I LONDON

Bergljot Nygård er en sosialt interessert katolikk, som nylig har gjort seg bemerket ved noen gode programmer i Norsk Fjernsyn over behandlingen av debile barn. I det følgende gir hun «St. Olav»s lesere en livlig skildring av et folkelig London-miljø og våre presters arbeide i sogn som i mangt er vidt forskjellige fra dem vi selv banker i.

En sen lørdag kveld hjørte vi gjennom London, forbi Tower, over London Bridge, langs David Copperfields gjørmete varehus, gjennom trange gater langs enorme leiekaserner og stanset i en liten blindgate halvveis under en inneklemt rød murstenskirke av aller verste nygotiske design. Fra huset tvers over gaten lød en merkelig melodisk støy — det var bortimot tusen cockney-ungdommer som sang og danset. Vi kikket gjennom døren inn i et enormt lokale med dansende ungdommer, coca-dunst og røyk. Sangen hamret seg inn i oss som et stempel. Det er cockneys egen stil: en forsanger synger en strofe som blir gjentatt like rytmisk og presist av hundrevis stemmer alt mens de danser og prater — det er som om melodien synger i dem, bruker dem som resonans-instrument uten at de egentlig tenker over det.

Forsangerens stemme er gjennomtrengende og «vulgær». Men han behersker jobben sin og fengsler hele forsamlingen i en slags «drill».

Vi trekker oss øre ut igjen og ser etter trappen til etasjen over. Vi leter etter husets herre, en katolsk sogneprest. Han var seminarets lyse hode er vi blitt fortalt. Fikk stilling som biskop-sekretær, ble utnevnt til «monsignore» og hadde en stor fremtid foran seg i Romerkirken da han brøt overtvert og ba om et sogn i tjukkeste London.

Vi passerer en halvetasje med et liknende lokale stappfullt av litt yngre tenåringer. De danser og synger til sin forsanger, akkurat en tredjedels takt i utakt med 1. etasje.

Videre oppi trappen tumler vi inn en dør og befinner oss i en øldunstende pub, hvor to gamle tannløse kjerringer sitter over hvert sitt halvtomme ølkrus. Vi glør uhemmet inntil en av kjerringene mumler noe og viser tegn til å være brydd og full av forakt over vår inntrengen. Tre ungdommer i et hjørne tømmer krusene, tar et overblikk over situasjo-

nen og forsvinner, tydelig i den hensikt å hente «monsignore» til oss.

Der kommer han, en tung kropp i mørke bukser, litt hullete koksgrå genser, nokså ubarbert (det er jo lørdag natt og snart barbertid igjen), og det eneste tegn på hans verdighet er den obligatoriske omvendte snippen inni genseren. Ansiktet er tungt, litt trett, men blikket intelligent og slett ikke særlig elskverdig. Jeg leser i de øynene en uvilje mot å la sine sognebarn være «på utstilling». Men kontakten kommer fort; det er bare å la alle fraser falle og være klinkende ærlig, så blir selv en velferdsskandinavn godtatt. Han rusler bort til pubdisken mumler noe til den unge gutten som står der og kommer tilbake med krus fulle av mørkt og bittert engelsk øl.

Jeg ser spørrende bort på de gamle konene som slett ikke har sluttet å frese fordi monsignore er tilstede. Gulvet rister, og støyen er stor, så han må nesten rope da han forklarer at disse gamle menneskene bor på ett rom med barn og barnebarn, og går i puben fordi de ikke har noe sted å

England er blitt en velferdsstat, men fattigdom, slum og forfall er en seiglivet fiende i storbyen. Presten går inn i forholdene som de er — og søker å bedre dem.

sitte i fred. Han forklarer dem rolig hvorfor vi er her, og ansiktene faller til ro. Går over til småpratens igjen.

Han tar oss med ned i trengselen og støyen. Vi møter en tupert, bekymret utseende pike i døren. — Hei Gladys, ny hårfasong? sier han, og ansiktet hennes løser seg opp, blir trettet år gammel, litt sjenert. — Hello father, sier hun.

Tusen unge mennesker, tenker jeg. Undres om han kan navnene på alle sammen. — Er alle disse katolikker? spør jeg så.

— Å nei, bare ca. 30 %, svarer han. — Men et sogn er et topografisk område. Jeg har ansvar for alle innen dette området, men ikke rett til noen av dem.

Huset er et slags sognets klubb. Oppe hele uken. På hverdager er det gymnastikk- og mosjons-kurser i de store salene, her finnes en kafeteria,

(Forts. side 44)

KONSILET OG VI - Jubileumsforedrag 1966

PROGRAM FØR PÅSKE:

Fredag 4. februar:

KONSILET. FORGRUNN OG BAKGRUNN

Innledningsforedrag ved biskop John Willem Gran.

Fredag 11. februar:

HVA ER KIRKEN?

ved pater Finn D. Thorn O.P.

I dekretet *De Ecclesia* — «Kirken» — har Konsilet formulert hva vi tror om Jesu Kristi kirke — samfunnet av dem som tror på Ham og ved dåpen og de øvrige sakramenter er forenet med Ham.

Fredag 18. februar:

BISKOPENE — APOSTLENES ARVTAGERE

ved generalvikar, mgr. G. Gorissen.

Det II. Vatikankonsil har skapt kirkehistorie ved sin videre forståelse av biskopenes rolle, både enkeltvis og som «kollegium», i Kirkens ledelse og liv.

Fredag 25. februar:

DEN KRISTNE GUDSTJENESTE

ved pater Thomas Patfoort O.P.

Hva er liturgiens vesen og mål? I dekretet *De Sacra Liturgia* — «Gudstjenestens fornyelse» — får vi hjelp til en dypere innsikt i de mysterier som samler oss hver søndag til messe.

Fredag 4. mars:

OM TROENS OPPRINNELSE

ved biskop Hans L. Martensen S.J.

I dekretet *De Revelatione* — «Om Guds Åpenbaring» — har konsilet fastslått hva vi katolikker fastholder om troens grunn — den sannhet som er overlevert oss fra dem som først vitnet om den korsfestede og oppstandne Kristus.

Fredag 11. mars:

HVORDAN UTDANNES VÅRE PRESTER?

ved sogneprest pastor André Hæck.

Kirkereformen omfatter også utdannelsen av kirkens geistlige tjenere — her er lagt opp prinsipper som i mangt og meget vil skape en ny prestetype i vår kirke.

Fredag 18. mars:

LEGFOLKETS PLESS I KIRKEN

ved professor Daniel Haakonsen.

Konsilet har fornyet også oppfatningen av legfolkets rolle i Kirkens liv — det er viktig at legfolket selv tilegner seg og forstår denne status.

Fredag 25. mars:

DEN TROENDE ER ET FRITT MENNESKE

ved pater H. Rieber-Mohn O.P.

Både sannheten og samvittigheten forplikter oss mennesker. Kirkemøtet har, som ingen tidligere lære-instans i vår kirke, klarlagt Guds og menneskers respekt for det troende menneskes frihet.

Fredag 1. april:

KIRKEN SØKER DE KRISTNES FULLE ENHET

ved pastor Karl Hafstad og pater Ellert Dahl O.P.

I dekretet *De Oecumenismo* — «Den katolske kirke og de kristnes enhet» — har konsilet med både fasthet og åpenhet tatt stilling til den sørgelige splittelse og den dype enhet mellom alle dem som tror på Kristus.

PROGRAM EFTER PÅSKE:

Fredag 15. april:

PRESTENS LIV OG VIRKE

ved sogneprest Dr. Gerard Vranken.

Konsilet har ikke bare talt om prestenes utdanning, men også om deres gjerning og plass i Kirkens liv. Vi har alle våre forestillinger om prestens «opp-gaver». Men er de riktige?

Fredag 22. april:

KIRKENS MISJONER

ved pater Wilhad Hertmann O.F.M.

Kirken er misjonerende overalt hvor den er til stede, men i de tidligere «misjonsland» — nå nye, søkende nasjoner — møter den særlige problemer og utfordringer som kirkemøtet har søkt å ta opp med klarsyn.

Fredag 29. april:

VERDENSRELIGIONENE OG VI

ved forskningsstipendiat Lars Roar Langslet.

I et av sine dristigste og mest ny-orienterende dokumenter «Om de ikke-kristne religioner», der det også uttaler seg om Israels folk, tar kirkemøtet stilling til religionenes mangfoldighet, menneskenes søken etter Gud utenfor den kristne åpenbaring.

Fredag 6. mai:

DE SOM GÅR I KLOSTER

ved pater G. van Beckhoven S.M. og søster Ingrid-Marie O.P.

Også ordenslivet er under sterk og energisk tilpasning til vår tids mentalitet og krav. Konsilet gir klare retningslinjer om hva som skal bevares og hva som må fornyes.

Fredag 13. mai:

OPPDRADELSE TIL KRISTENDOM

ved lektor Asbjørn Jørgensen og søster Marie-Louise.

Veldige er problemene når det gjelder å utvikle kristne mennesker i en ofte avkristnet verden. Konsilet gir prinsipper for denne oppdragelse, som foreldre, pedagoger, prester gjør godt i å studere med omhu.

Fredag 20. mai:

FILM - RADIO - TV - PRESSE

ved stud.mag.art. Nils Heyerdahl.

Ja — kirkemøtet har også uttalt seg om disse viktige «masse-media», som i vid utstrekning former vårt fantasiliv og vår tenkemåte. Hvordan kan de styrke — ikke bryte ned — vår kristne livsholdning?

Fredag 27. mai:

KIRKEN I VERDEN IDAG

ved pater A. Raulin O.P.

I et stort dokument — det berømte «skjema 13» — tok konsilet en rekke av vår tids mest aktuelle problemer opp til vurdering. Som kristne må vi ikke leve et «dobbeltiliv»: Kristne om søndagen, «profane» om hverdagen. Kirken gir, ved konsilet, retningslinjer for et helstøpt kristent liv i den tid og den virkelighet som er vår.

Foredragene finner sted i Foreningslokalet, Akersveien 5, kl. 19.45.

En
klovns
funder-
inger

Jeg har fått brev fra en leser i Trondheim som ikke liker fjeset mitt, og det gjør meg litt nedfor, og

dessuten har det vært en ganske hard vinter. Men mens jeg undersøker mulighetene for en plastisk operasjon eller noe sånt drastisk, er det altså noe jeg gjerne skulle ha nevnt. Det hendte meg under et lite utenlandsopphold i forrige uke eller kanskje det bare var i en annen by, jeg var til kveldsmesse i et kapell, og det blåste og snodde utenfor, og det var sakramental velsignelse etter messen. Såvidt jeg husker var det en første fredag. Det var ikke så veldig mange der eftersom det snedde så fenomenalt ute, men like etter messen marsjerte nesten alle de unge og de i sin beste alder i marsjtakt ut, det lyste syntes jeg, krigersk av ansiktene deres at de ikke skulle ha noe kluss med sine konsiltanker, og var ganske sikkert veldig ajourført og alt det der. Et par gamle damer og noen søstre og altså klovnen ble sittende igjen, jeg satt ærlig talt håpløst innesklemte mellom to boær og noen veldig hatter så jeg kunne ikke movere

uten å sparke min neste på skinnleggen eller trå på hanskene deres. Jeg satt.

Jo, jeg var hjertens enig med de unge først. Og syntes det var litt urettferdig at jeg måtte lide, ble nesten bitter. Siden kom jeg til å tenke på noen ord som en gammel pater hadde sagt til meg engang om hvordan vi må bære på hverandres svakheter, både på hastverk og sommel liksom, og så tenkte jeg at det kanskje ikke er stor hjelp i slikajourføring i liturgi og sånt hvis vi ikke passer på å gjøre det på en mest mulig menneskelig måte og ikke viser alt for tydelig hvor prektige vi selv er.

Og da jeg hadde kommet så langt, dunket jeg visst den ene damen på kneet så hun hoppet og glante storøyd på meg, men jeg måtte gjøre det, for er det noe jeg avskyr så er det folk som er en slags offentlig avantgarde. Og jeg visste at jeg hadde stukket av selv hvis jeg hadde kunnet, så jeg satt og avskydde meg selv og vinterfrakken min en lang stund.

Siden forsøkte jeg virkelig å følge med, og etter hvert syntes jeg at jeg likevel hørte sammen med disse få andre som ikke hadde det så travelt, men som sikkert var lojale nok og siden ville ta oss igjen. Og jeg tenkte på at det kanskje er i Kirken i dag som i hvilken som helst familie, det er en veldig brytning mellom de unge og de litt eldre. Vi opplever store drastiske forandringer og dramatiske ting, selv i manesjen hvor jeg jobber, og det røyner vel på. Men løsningen? Er det mer enn en løsning, å leve sammen? Men det betyr i enkelte tilfeller at man tar det litt sakte i svingene. Og ikke viser sin utålmodighet for tydelig.

Siden ble jeg søvnig som jeg ofte blir av røkelse.

AGE.

BIBELENS LANDE

Libanon - Syrien - Jordan - Israel - Tyrkiet - Grekland

Det er nu De bør sikre Dem plads på det store økumeniske rejsearrangement, med deltagere fra hele Norden.

PÅ KRYDSTOGT I DET ØSTLIGE MIDDELHAV

19. APRIL—3. MAJ

Priser fra kr. 2.500.—.

Arrangementet der i store træk følger Apostlen Paulus' rejser, ledes af kendte skandinaviske kirkefolk.

Program og oplysninger kan fås ved henvendelse til:

Pater ELLERT DAHL

Neuberggaten 15, Oslo. Tlf. 55 07 71

eller

INFORMA REISEBYRÅ A/S

Gl. Ringeriksvei 31. Bekkestua pr. Oslo
Tlf. 55 60 84, 55 63 63, 55 62 78

Teknisk arrangør: ABSALON
Nordisk kristen Rejsetjeneste
Danmark.

Kirkeguttekoeret

ST. HALLVARD-GUTTENE

Dir. ØISTEIN VOGT

Enerhauggt. 3 - Tlf. 68 55 82

Skriftlig søknad.

KIRKEN UNDER SKRIFTEN

AV PATER
FINN D. THORN

ST. OLAV FORLAG

Den dogmatiske konstitusjon «Om Guds åpenbaring». St. Olav forlag.

Ovenstående tittel trenger en forklaring for ikke å bli misforstått, og denne forklaring har det 2. Vatikan-koncil gitt oss i den dogmatiske konstitusjon «Om Guds åpenbaring», som nu foreligger i norsk oversettelse. Blant alle de viktige dokumenter som konsilet legger frem for oss, er dette om den guddommelige åpenbaring kanskje det viktigste. For oss som lever i protestantiske omgivelser, er i alle fall dette av helt avgjørende betydning. Hvor ofte får vi ikke høre at i den katolske kirke «står Kirken over Skriften», og den kirkelige tradisjon er rettesnoren for forståelsen av Guds ord. Sterkt forenklet blir det uttrykt slik: For katolske kristne er det avgjørende ikke Guds ord, men Kirkens lære. Og dessverre kan vi ikke svare at noe slikt ikke er blitt lært fra katolsk hold. Idet jeg skriver dette har jeg for meg et katolsk propagandaskrift der det står, at «katolske kristne øser ikke sin tro av Bibelen, men av hva den av Kristus innsatte kirkelige øvrighet, apostlenes rettmessige efterfølgere, lærer». En slik uttalelse viser mer enn noe annet hvor nødvendig det var at konsilet kom med en uttalelse om det rette forhold mellom Skriften og Kirken.

Med denne konsil-uttalelsen er i virkeligheten et av reformasjonens mest sentrale anliggender blitt gjenstand for konsilfedrenes overveielser. Martin Luther gjorde Skriften alene til det grunnleggende prinsipp for sin reform av kirken, og den katolske motreformasjon svarte at Skriften alene ikke er tilstrekkelig, men må suppleres av kirkens Tradisjon. Siden da har det store kontroversspørsmål mellom protestantisme og katolisisme vært: Hva er viktigst, Skriften eller Tradisjonen, og i hvilket forhold står de til hverandre? Står Skriften over Kirken, eller Kirken over Skriften? Som tittel på denne anmeldelsen har vi satt «Kirken under Skriften». Er det den riktige formulering? Svaret må søkes i konstitusjonen Om Guds åpenbaring. Derfor må enhver katolikk ikke bare lese dette dokument, men meditere over det, og tilegne seg dets tanker og retningslinjer. All forkynnelse og undervisning i

DIALOGER 3

A. Bea M. Boegner W. Vissert 't Hooff

ROM MØTER GENEVE

med en historisk oversikt

ROM OG KIRKENES VERDENSRÅD

ved sogneprest Gerhard Pedersen.

Forord av den lutherske og den katolske biskop av København.
Utgitt av LUMEN, Kollegievej 2, Charlottenlund, Danmark.

Fåes i ST. OLAV BOKHANDEL, Akersv. 5, Oslo 1

kirken vil fra nu av måtte gå ut fra dette avgjørende og grunnleggende kirkelige dokument. Og ingen protestant kan lenger uttale seg om forholdet mellom Skriften og Kirken i den katolske kirke uten å ha satt seg inn i denne kirkens egen offisielle lære om dette spørsmål.

Det er en rik og vakker tekst vi her har fått om Guds ords fundamentale betydning i kirkens og den enkelte katoliks liv. Konstitusjonen innledes med et kapittel om hva som forstås med selve Åpenbaringen. Så følger et kapittel om overleveringen av den guddommelige åpenbaring. Deretter behandles Skriftens guddommelige inspirasjon og dens tolkning. Så følger i hvert sitt kapittel en vurdering av Det gamle og Det nye testamente. Ikke minst viktig er det siste kapittel som behandler Den hellige skrifs plass i kirkens liv. Her finner vi blant annet retningslinjene for den moderne katolske bibelforskning.

Vi kan ikke si at dette dokument hverken definerer eller løser spørsmålet om forholdet mellom Skriften og Tradisjonen. Det gjør noe mer og bedre ved å vise hvordan de funksjonerer i kirkens liv. Her kommer det med uttalelser av vidtrekkende betydning, og som meget langt kommer det protestantiske bibelsyn imøte. Det enkle faktum er jo at der også gis en protestantisk Tradisjon som bidrar til forståelsen av Skriften. Det så ofte uttalte krav om troskap mot kirkens bekjennelse i tolkningen av Skriften er et uttrykk for det. Men dette krav har alltid hatt som forutsetning at Guds ord er den øverste og avgjørende autoritet. Det samme sier i virkeligheten konsilets uttalelse, men på en måte som unngår såvel enhver motsetning, som enhver under- eller overordning av Guds ord og Kirken. Guds ord er hverken Skriften alene, eller ennu mindre Tradisjonen alene, men Guds ord er Skrift og Tradisjon i en harmonisk og uoppløselig enhet. Vi kan ikke gjøre noe bedre enn å avslutte denne anmeldelsen — som bare er ment som en inntrengende oppfordring til å lese selve teksten — med å citere noen av konstitusjonens egne ord: «Den hellige Tradisjon og den hellige Skrift utgjør en felles hellig skatt, nemlig Guds ord, betrodd til Kirken. — — Det er til Kirkens levende læreembede, hvis autoritet utøves i Jesu Kristi navn, og til det alene, at oppdraget om autentisk å tolke Guds ord både i Skriften og i Tradisjonen er blitt betrodd. Dette læreembede står ikke over Guds ord, men er dets tjener, og lærer ikke annet enn det som er blitt overlevert. For Gud har villet at det med Den Hellige Ånds bistand skal lytte andektig til

Nye og eldre stadig aktuelle bøker:

Det annet Vatikan-konkils erklæringer:

Om de ikke-kristne religioner — Om religionsfriheten, i ett hefte	kr. 5.00
Om Guds åpenbaring	» 4.00
Kirken	» 6.00
Den katolske kirke og de kristnes enhet	» 5.00
Johannes XXIII: Fred på jorden	» 4.10
Messeboken, norsk-latin, innb. i plastikk	» 41.00
» skinn	» 61.50
Hastings: Kjernepunktet i katolisismen	» 4.85
Vår tro, katekismus	» 10.20
Katolsk kristendoms-kunnskap for barn	» 5.10
Katolsk salmebok	» 10.20
Katolsk bønnebok	» 12.30
Koralbok	» 56.00
Boers: Katolsk praksis	» 7.65
Lutz: Kjenn din religion	» 6.75
Schindler: Katolsk kristenliv	» 1.55
van der Burg: Kirken	» 5.10
—»— Pavedømmet	» 5.60
—»— Forklaring av den hl. messe	» 2.55
Norvegia Catholica	» 14.30

ST. OLAV FORLAG

Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70

dette ord, bevare det uten svikt, fremlegge det med trofasthet, og det er fra denne ene troens skatt at læreembetet henter alt hva det fremsetter som guddommelig åpenbart og gjenstand for tro. Det er altså tydelig at den hellige Tradisjon, den hellige Skrift og Kirkens læreembete, ifølge Guds vise plan, i den grad er forenet og samordnet at den ene ikke kan bestå uten de andre, og at de tre sammen, hver på sin måte, under

den samme Hellige Ånds virke, og effektivt bidrar til sjelens frelse.»

Tydeligere og vakrere kan det ikke sies hvordan Guds ord fungerer i Kirkens liv.

Den norske oversettelse, som vanlig godt utført av pater *Albert Raulin*, innledes av et velskrevet og instruktivt forord av biskop *Hans Martensen*. *Finn D. Thorn, O.P.*

ET SOGN I —

(Forts. fra side 40)

Bergljot Nygård

og ungdommene lager skuespill og møtes til dans om kveldene.

Vil vi se kirken? Høfligheten krever at jo, det vil vi gjerne, men vi gruer til alt det forlorne juggelet

som erfaringsmessig finnes i alle kirkenene fra århundreskiftet.

På vei ut av mylderet snubler vi i en tynn liten pike. Hun burde ha sovet i mange timer allerede, men hun er meget våken og ployer seg frem på jakt etter to eldre søsken. Hun finner dem, sier en masse uforståelig cockney-ord — det er gråt i stemmene. Søsknene ser på hverandre, tar vesla i hendene og går. — Bråk hjemme, sier monsignore Reynolds. — Drikk, sannsynligvis.

Han finner frem nøkkelen til kirken og vi krysser gaten i den plutselige stillheten etter å ha lagt danse-lokalene bak oss. Det er som å ha slått av et TV-apparat. Vi kommer inn en sidedør og gangen lukter mugg

og guttestøvler. I en nisje ligger noen rackets, balltrær, en gammel fane. — Dette er speidernes rom, sier presten.

Neste dør åpner inn til kirkerommet. Vi kikker rundt oss. Han tenner lamper mens det langsomt går opp for oss at her er vakkert! Gipsen er skrapet av tresøylen, alle små-statuer er vekk, alt gull og grelle farger er borte, og så er den nakne kirken kallet hvit. Enkle trebenker har erstattet nitti-årenes forlorne krokete kirke-

R.I.P.
Min hjertensgode hustru og vår søster
AGNES JOHNSEN
f. Endresen
døde stille i dag, styrket med kirkens nådemidler.
Bergen, 10. januar 1966.
Edgar Johnsen.
Søsken, svigerinner, svoger.
Therese.
Requiemmesse i St. Pauls kirke
fredag 14. ds. kl. 11.
Derfra til Solheim kirkegård.

R.I.P.
Vår kjære medsøster
Sr. WILLIBRORDA STOLWIJK
hensov i Herren 13. januar 1966
på St. Franciskus Hospital i Stavanger hvor hun ble gravlagt 17. januar.
Den avdøde anbefales til de troendes forbønn.
St. Franciskus Xaverius-søstrene.

CARITAS
Oslo Bispedømmes socialarbeide.
Mange i bispedømmet trenger hjelp, råd og veiledning.
Støtt trosfeller i nød!
Send din gave til
CARITAS OSLO
Fagerborggt. 17, Oslo 3, tlf. 69 30 15
Postgiro 2020 88 Bankgiro 40/42.696

FRANCISKUSHJELPEN, OSLO
Urtegt. 29 II, tlf. 68 08 68
Kontortid 12—13
mand., onsd., fred.

**LEGMANNSRÅDET
OSLO KATOLSK BISPEDØMME**
Kontortid hver onsdag kl. 18—20 i Akersv. 5, 1. etg. Tlf. 41 04 41.

 **KATOLSK
INFORMASJON**
Studiebrev.
Skriv etter prospekt.
P.boks 3664 gl.b. Oslo 1.
OSLO KATOLSK MENIGHETSPLEIE
Kontortid hver onsdag kl. 11—13.
Akersv. 5, Oslo.

FYRINGSOLJE
brukes av

St. Olavs kirke	}	Oslo
Bispegården		
St. Joseph's Institutt		
Vor Frue Hosp. Nerveavd.		
St. Dominikus kirke		
Lunden Kloster	}	Arendal
St. Elisabethsøstrenes Pleiehjem		
Sta. Katarinahjemmet		
St. Franciskus Kirke	}	Bergen
St. Franciskus Hosp.		
St. Pauls Kirke		
Vår Frue Kirke		
Marias Minde	}	Hammerfest
St. Franciskusøstrenes Moderhus		
Øyenklinikken		
St. Josephs Hosp., Drammen	}	Hønefoss
St. Torfinns Klinik, Hamar		
St. Elisabeth Inst.		
St. Mikael's Kirke		
St. Mikael's Prestegård	}	Lillestrøm
St. Theresia Hosp.		
St. Franciskus Hosp.		
St. Magnus Kirke	}	Tromsø
St. Magnus presteg.		
St. Elisabeth Hosp.		
Vår Frue Kirke	}	Trondheim
Bispegården		
St. Olavs Kirke,	}	Tønsberg
Bispegården		
St. Olavs kirke		
St. Olavs Prestegård	}	Tønsberg
St. Olavs Klinikk		

Ved bestilling av olje:
Oslo 68 34 60 - Service 68 34 69

benker, og all utsmykning er et krusifiks over alteret, en enkel Maria-statue på den ene sideveggen og en riktig arbeideren Josef på den andre, alt i godt treskjærerarbeide. Josef er nylig satt opp, for murpussen er mørk og våt bak ham.

Reynolds leser overraskelsen i ansiktene våre, og hans eget ansikt mykner i ertelysten stolthet og glede. — Jeg raserte kirken innvendig da jeg kom hit for fem år siden, sier han — og nå er her pent. Folk er interesserte også. De kommer her på dagnad og de har god smak når man bare appellerer til den!

Under kirken var det en travel lyd. Den minte om kontor... Men dette var jo lørdag kveld? Vi ble loset ned trappen og der sto ganske riktig en dame og sveivet på en gammeldags stensilmaskin. En sakkyndig diskusjon kom igang mellom prest og «kontordame».

— Hvor mange har du igjen? Hm, det er jo etpar timers jobb enda... Nei, reis hjem og sov nå, jeg kan ta resten i natt.

«Resten», var det meste av opplaget til sognets menighetsblad som skulle ligge ferdig i våpenhuset til søndagens første gudstjeneste.

Vi plukket opp et eksemplar ferskt fra pressen. Korte notiser om alt som kan interessere, hvilken søndag det er i kirkeåret, og: Har De sett den

nye statuen av St. Josef, arbeideren? At sognets gamle folkeskole ikke får bevilgning til restaurering i år, og det er trist for nå kan den rase ut når som helst. At to gutter har vært på gamlehjemmet med lysbilder fra Palestina, og har tenkt seg til endel av sognets syke også, at malergjengen nå er igang i sakristiet og trenger flere hjelpere, at loppemarkedet starter neste lørdag. Og så et «støkke» om enveiskjøring som jeg er fristet til å gjengi in extenso:

«Jeg har fått mange henvendelser angående det vi skrev om en plan for enveiskjøring her i distriktet forrige uke. Hva har enveiskjøring å gjøre med religion? spør mange. Ganske mye. Hvis du så tusener døde og sårede på veiene ville du ønske du kunne hjelpe dem. Utstrakt bruk av enveis-gater reduserer antallet ulykker betraktelig, og det er mer kjærlighet i å hindre mennesker i å bli skadet enn å hjelpe dem når ulykken er skjedd. Det å elske sin neste gjelder alle sider ved livet, innbefattet ønsket om å spare krefter og penger...»

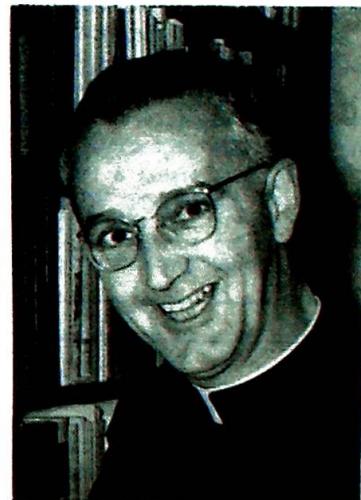
Jeg kikket opp på den mørke, litt trette mannen. Så dette er hans program. Det å elske sin neste gjelder alle sider ved livet. En god porsjon realisme bak snippen...

Nå pakket damen takknemlig sammen, sa godnatt og gikk. Det var blitt

søndag allerede, presten fulgte oss ut på gaten og så oss vel avsted. Ungdommen begynte å trekke hjemover. Reynolds sto ved bildøren og sa takk for besøket. Vi klatret inn.

— God bless you, sa han.

Og mens bilen kjørte gjennom stille gater mot den «pene» delen av London, tenkte jeg: Klokken er snart ett... to timers jobb ved stensilmaskinen... opp til tre søndagsmesser, forberede preken... God bless you.

Pastor Gerard Vranken, sognepresten i Fredrikstad, fyller 16. februar 50 år. «St. Olav» gratulerer!

HØNEFOSS		
<i>Hønefoss Glassmagasin</i> CHR. LARSEN		ALF HELGESEN Elektrisk forretning Tlf. 185 — 430
A. HENRIKSEN Godt utvalg i kolonial Tlf. 695	TH. GRANUM Skotøyforretning Tlf. 219 HØNEFOSS Tlf. 219	Mineralvann og øl A/S HØNEFOSS BRYGGERI Agenter for Nora Fabrikker A/S Farris A/S Frydenlunds Bryggeri A/S Ringnes Bryggeri A/S Schous Bryggeri
DRAMMEN		
GUSTAV THIELEMANN Pølse- og hermetikkfabrikk Tlf. 83 41 84 - DRAMMEN		DRAMMEN
	TYRILYS A/S TYRI FABRIKKER Drammen Har også landets eneste bivokspresseri	GUSTAV BØHM & SØN A/S Bakeri og Konditori Drammen

år har en god roman-forfatter og en fin sprogkunstner som jærubuen Alfred Hauge hatt noe av et nytt gjennombrudd. Hans trebinds-verk om Cleng Peerson er fullført, og Hauge har plusset på med en samling epistler, med den trassige titelen «Fra det lyse fastland» — der kjærligheten til hjemstavnen, dens mennesker, dens fromme alvor, «sameksisterer» med en klok forståelse for anliggendet hos en ekstremt moderne filmkunstner som Ingmar Bergman.

Det er uvanlige kulturfrukter på pietistisk rogalandsk grunn. For Hauge vedkjenner seg alt hva han skylder den vestlandske vekkelses-kristendommen, og avtvinger mange mer eller mindre «ukristelige» mennesker adskillig respekt for den.

I «Aktuell» (29. januar) kommer Alfred Hauge ut for en ikke akkurat elskverdig intervjuer, journalist Bjørn Bjørnsen, hvis Stavangerbakgrunn åpenbart har vært et opplegg til helt andre følelser overfor den vestlandske kristentype. Men Hauge får som vanlig sagt sitt — stilt og fast:

«— Jeg har forsøkt å holde fast ved de verdier jeg fant i det miljøet jeg kommer fra, og samtidig integrere andre uten selv å splintres. Det er en styrke i det, å være trofast mot sin opprinnelse og sprengre dens grenser der det er mulig.

— Er det mulig?

— Ja. Jeg har aldri revet løs mine røtter fra Vestlands-pietismen. Jeg lever og jeg overlever. Forresten: toleranse møter man der man minst venter det, — intoleranse finner man over alt. Vestlands-pietismen er på mange måter mer nyansert enn de som står utenfor, er oppmerksomme på. Hvor mange av dem som lever i Theatercafé-miljø har forsøkt å lære bedehuset å kjenne innenfra? Det fins folk av kvalitet i alle miljøer, hvis man bryr seg med å lete etter dem og oppdage dem. Jeg tror det er viktig å kunne nærme seg enhver menneskelig virkelighet uten engstelse. Miljøet, — alle miljøer — ser anderledes ut hvis man kan gå inn i dem, på nytt og på nytt, og tilegner seg dets verdier, sprog og forestillingsverden. Selvsagt er det umulig å gjennomføre i sin ytterste konsekvens. Men som prinsipp, tror jeg det er riktig å holde fast ved det.

— Hvorfor har De da, som kultur-journalist, så kategorisk avvist Lars Ullerstam og hans tanker, mens De er meget opptatt av Ingmar Bergman og hans — ofte sykelige — kretsing rundt det usunt religiøse mennesket?

— Begge tar opp det enkelte menneskets problem i en lidelses- og krisesituasjon, rører ved åpne sår i menneskesinnet. Men der Ullerstam tror helbredelsen er et faktum bare det

KRISTIANSAND S.		KRISTIANSAND S.
 <p>ALT I SKILT Elektro-teknikk Industri — Militær Skip — Sykehus Reklame — Væremesse</p> <p>Gravør Trygve Køhn Kristiansand S.</p>	<p>IVAR FØRELAND BAKERI - KONDITORI Tlf. 21 732 - 24 335</p>	<p>SIGURD SØRENSEN Begravelsesbyrå Holbergsgt. 15 — Tlf. 22 153 — 25 717 Egen likbil for transport</p>
	<p>AGDER MEIERI Kristiansand S.</p>	<p>AGDER SAMSLAKTERI Tlf. 21 300 - 22 033 Kristiansand S.</p>
<p>KRISTIAN FRIVOLD Kjøtt & Pølsevarer Tlf. 22 175 — Kristiansand S.</p>	<p>DET LIGGER I NAVNET TAPET FÅR DE HOS TAPET OG KUNST Tollbodgt. 15 a - Tlf. 23 930</p>	
<p>CHRISTIANSANDS BRYGGERI</p>	 <p>BORGEMYR GABRIELSEN BLIKKENSLAGERVERKSTED</p>	
<p><i>G.M. Hauge</i> BOKHANDEL PAPIRHANDEL Kontormaskiner — Fyllepennservice Tlf. 22 108 — 24 109</p>	<p>OSKAR PEDERSEN % Kolonial engros Spesialfirma for leveranser til restauranter, hoteller, sykehus etc. Sentralbord 29 516</p>	
<p>SJØLYST ENGROS KRISTIANSAND S. Telefon 29 555</p>	<p><i>W. Nørgaard Jensen</i> FRUKT- OG GRØNNSAKFORRETNING</p>	

ligger en hinne av hud over såret, der river Bergman byllen opp, stiller problemene nakne og påtrengende. Det er smertefullt, men nødvendig. Ullerstam er en smittespreder, Bergman desinfiserer — stundom ihvertfall.»

I de ordene ånder et fritt sinn.

Frater Candidus.

MESSETIDENE

«St. Olav» vil gjerne minne om de nye muligheter katolikkene for eks. i Oslo-området har fått til å gå i messen på en ganske almindelig hverdag. Den gamle, noe stive ordning med utelukkende messer klokken åtte om morgenen eller tidligere er avløst av et mer smidig system som tar hensyn til de lange avstandene, legfolks døgnrytme og familieforpliktelser osv.

I de to sognekirkene i hovedstaden er det nå en eller flere ganger i uken messer om formiddagen: St. Olav kirke har en fast messe hver fredag kl. 11.30 og St. Hallvard kirke har faste messer onsdag kl. 10.00 og lørdag kl. 10.00.

SKAFFER
DE
«ST. OLAV»
NYE
LESERE?

Katolikkene og religionsfriheten

Enda et nytt Konsildokument, erklæringene

OM DE IKKE-KRISTNE RELIGIONER

og

OM RELIGIONSFRIHETEN

foreligger på norsk.

«Erklæringen om religionsfriheten er et av de konsildokumenter som den ikke-katolske verden ventet på med største spenning og utålmodighet.»

Pater A. Raulin O.P.

Til salgs fra

ST. OLAV FORLAG

AKERSVEIEN 5, OSLO 1 - TELEFON 42 31 70

PRIS KR. 5.—

ARENDA

ARENDA	<p>OLAV SLAATTENE Blomsterforretning. Begravelsesbyrå Tif. 21 958 Havstad, Arendal</p>	<p>HUGO A. JOHNSON Murmester & Entreprenør</p>
<p>AAGE BREKKE Arendal Ur og optikk Telefon 22 595</p>	<p>SHELL — ARENDAL TELEFONER: Kontor 22 013 Anlegget 21 848</p>	<p>BYGGMESTER HANS NILSEN Neset 362 Arendal Tif. 22 647</p>
<p>S. JONSSON A/S Kolonial Tif. 21 394 - 21 397</p>	<p>Glassmester W. SJØEN Tif. 2862</p>	<p>KNUT VALESEN Tif. privat 2428 RØRLEGGERFIRMA - Tif. 21 301</p>
<p>INGEMANN ELLINGSEN Manufakturforretning Tif. 21 470</p>	<p>JOHAN L. DAHLBERG Blikkenslager Tif. 23 599</p>	<p>GJERULDSSENS BOKHANDEL Kirkegaten Tif. 21 762 Alt i bøker og papir</p>
<p>KARL HOLM Slakter og pølsemakerforretning Tif. 21 134</p>	<p>MØRLAND-SKO Tif. 22 802 Selvvalgsforretning</p>	<p>HELENE JACOBSEN Garn, Trikotasje og Babyutstyr Havnegaten - Tif. 21 49 - Arendal</p>
<p> Radionette De kjøper trygt hos Elling Jøkkjen & Co</p>	<p>ARENDA BRYGGERI og MINERALVANDFABRIK A/S</p>	<p>ADEL ELLEFSEN Aut. Installasjonsforretning Tif. 21 756 - Arendal - Tif. 22 460</p>
<p>OLAV BEISLAND (Ingv. Jenssens Eff.) Kirkegaten Kolonialforretning Telefon 1280 - 2831 - 2713</p>	<p>RASMUS TALLAKSEN A/S Konfeksjon - Manufaktur Telefon 21 068</p>	<p>EINAR JOHNSEN CENTRUMGÅRDEN Telefoner 22 759 - 21 014 - 21 110 Jernvarer - Kjøkkenutstyr</p>

OBS: Bestilling på abonnement, annonser, og henvendelser vedr. adresseforandring, kontingent o.l. bes vennligst rettet til bladets ekspedisjon: St. Olav Bokhandel, Akersv. 5, Oslo. Tlf. 42 31 70.

OSLO

C. Tennant Sons & Co. Å.s

Tollbodgaten 27 - Oslo - Telefon 42 18 94

E. Sunde & Co. Rørleggerbedrift A/s

Varme- og sanitæranlegg

OSLO

E. M. JACOBSEN

Bakeri & Conditori

Akersgt. 67

*Våre annonsører
er gode firmaer!*

SØREN HANSEN

Kolonialforretning

Langes gt. 6 - Oslo
Telefon 20 37 24

T. S. JACOBSEN

BEGRAVELSESBYRÅ

Ullevålsvn. 1 - Oslo

Tlf. 33 23 34 - 43 22 36

Privat 55 77 87 - 69 43 72

THRONSEN & CO.
BOKTRYKKERI

Bernh. Getzgate 3b, Oslo

Telefon 33 18 34 - 33 32 37

**Til daglig
nytte
og glede**

Omslag til
TELEFONKATALOGEN

i florentinsk
lærplastikk med
dekorative preg.

Ensarget kr. 15,—

Flerarget kr. 18,—

Vi sender også pr.
postoppkrav.

Walligani

STORTINGSGT. 22
NEDRE SLOTTSGT. 25
OSLO

Byggevarer - Beslag - Ovner
Verktøy - Fliser - Linoleum
Tapeter - Farvehandlvarer
Kjøkkenutstyr

THIIS & CO. A S

Haakon VII's gt. 1, Oslo

Sentralbord 41 77 30

WISBECH

ARTIESELSKAP

MAJORSTUA - OSLO

MASKIN- OG ELEKTROTEKNISKE
FABRIKKER

HØYESTERETTSADVOKAT

GEORG LOUS

DRAMMENSVERN. 4 - OSLO

NOENBERG & CO. A.S

MARGARINFABRIKK

OSLO

Leverandør av den bekjente
«NOCO» margarin